

Fakta: Tilastokeskuksen palkka-aineistot eivät edusta suomalaisia palkansaajia.

1.3.2016 PS

Tilastokeskus väittää, että palkkarakenneaineisto on edustava otos palkansaajista.

Näin se tekee esimerkiksi STM:n julkaisemassa tutkimuksessa 2015:10: Työelämän muutosten vaikutukset naisten ja miesten työmarkkina-asemaan ja samapalkkaisuuteen.

1. Mikä on otos (sample)? Otoksen tulee olla pienoiskuva koko perusjoukosta (populaatiosta).

Palkkarakenneaineisto ei ole pienoiskuva populaatiosta, sillä se ei edusta kaikkia palkansaajien perusjoukon alkioita (jäseniä). Siitä puuttuvat mm. valtiosektorin tuntipalkkaiset, pienyritykset (1-30 palkansaajaa toimialasta riippuen) ja sellaisten toimialojen Elinkeinoelämän Keskusliittoon kuulumattomien järjestäytymättömien yritysten edustajat, joilla järjestäytymisaste on yli 75 %. Myös maa- ja metsätalouden palkansaajat on rajattu tilaston ulkopuolelle samoin kuin iso osa Ahvenanmaan yrityksistä. Kaikilla palkansaajilla ei siis ole mahdollisuutta tulla edustetuksi palkkarakenneaineistossa. (Tiedot ovat vuoden 1999 Palkkarakenne-julkaisusta).

2. Mitä tarkoittaa edustavuus? Otoksessa tulee olla samoja ominaisuuksia samassa suhteessa kuin perusjoukossa.

Palkkarakenneaineistossa näin ei ole. Emme voi tehdä oletusta, että pienyrityksissä on sama palkkataso kuin suuryrityksissä emmekä voi tehdä oletusta, että järjestäytymättömissä yrityksissä on sama palkkataso kuin työnantajaliittoihin järjestäytyneissä yrityksissä. **Palkkarakenneaineisto ei edusta kaikkia yksityisen sektorin palkansaajia.**

Palkkarakenneaineistosta pois jätetyillä palkansaajilla ei ole sama palkkataso kuin tilastoon otetuilla. Sen jälkeen kun huomautin asiasta Tilastokeskukseen huhtikuussa 2015, Tilastokeskus teki otannan pienistä yrityksistä ja sai tuloksen, että pienyrityksissä on alempi palkkataso kuin suuremmissa yrityksissä. Pois jätetyissä pienyrityksissä valtaosa työntekijöistä lienee miehiä, sillä Tilastokeskus mainitsee heistä näin: "Esimerkiksi rakennustyöntekijöiden, työkoneiden kuljettajien, maalarien ja rakennuspuhdistajien keskiarvoansiot pienenevät 50–100 euroa." Jos keskiarvot pienenevät noin paljon, poisjätettyjen palkat ovat olleet tosi paljon pienempiä. Tarkemmin täällä: http://www.stat.fi/til/pra/pra_2015-10-14_uut_001.html Alle 10 hengen yrityksiä on 95 % kaikista Suomen yrityksistä.

Koska **ansiotasoindeksitilaston** aineisto on 95 %:sti sama kuin palkkarakenne-tilaston, senkään aineisto ei ole edustava otos yksityisen eikä valtiosektorin palkansaajista. Perusaineisto edustaa vain noin kahta kolmasosaa palkansaajista eli yksi kolmasosa puuttuu. Naiset ovat paremmin edustettuina kuin miehet ja **yksityisen sektorin pienempipalkkaisista miehistä puuttuu noin puolet.**